

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ἐν τῷ θρησκευτικῷ κόσμῳ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τῷ ὑπὸ τόσων αἱρέσεων καὶ ὑποδικαιρέσεων χωριζομένῳ, μεταξὺ τῶν ἀπειραριθμῶν ἄλλων τάξεων τῶν Ἰησουϊτῶν, Δομινικανῶν, Λαζαριστῶν, Βενεδικτίνων καὶ τῶν λοιπῶν, ὑπάρχει καὶ αἱρεσίς τις, τῶν Τραπεπιστῶν λεγομένη, ἣτις πρεσβεύει σχεδὸν εἰπεῖν τὴν λατρείαν τοῦ θανάτου. Ἐνδεδυμένοι κατὰ μαυρὰ καὶ ζῶντες ἐν τελείᾳ ἀεργίᾳ καὶ ἀποχῇ τῶν ἐγκοσμίων, κηρύσσουν ὅτι τίποτε ἐπὶ τῆς γῆς δὲν εἶνε ἀξίον προσοχῆς καὶ εἰς τίποτε δὲν ὠφελεῖ νὰ ἐνασχοληταί τις, ἀφοῦ τέρμα πάντων αὐτῶν εἶνε ὁ θάνατος. Ἐν ταῖς προσευχαῖς αὐτῶν ἐξυμνοῦσιν ἀδιακόπως καὶ ὡς ὑπέρτατον ἀγαθὸν ἀπεκδέχονται μόνον τὸν θάνατον. Συναντῶντες δὲ ἀλλήλους ἢ καὶ μεθ' οἰουδήποτε, ἀντὶ παντὸς ἄλλου χαιρετισμοῦ, λέγουσι παρερχόμενοι :

— Ἀδελφοί, πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν !

Ἐπὶ τοῦ εὐχαρίστου τούτου ὑποδείγματος φαίνεται κατὰ γράμμα συνταχθεῖς καὶ ὁ τελευταῖος βασιλικὸς λόγος, ὃν εἶχομεν τὴν εὐτυχίαν ν' ἀκούσωμεν τὴν Πέμπτην. Ἐὰν δὲν τὸν ἡμποδίζον αἱ συνήθεις ἐθυμοτυπικαὶ καὶ ἡ ὠρισμένη ἀνέκασθεν εἰς τοιαύτας περιστάσεις φρασολογία, ἡ Α. Μ. ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ ἀπλῶς ἐν τῇ αἰθούρᾳ τῆς Βουλῆς καὶ, ἀντὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἀνευ σημασίας περιόδων, νὰ εἴπῃ κλίνων τὴν κεφαλὴν καὶ χαιρετῶν τοὺς παρευστώτας, κατανυκτικῶς :

— Ἀδελφοί, πρέπει νὰ πληρώσωμεν !...

Ἡ καὶ ἄλλως, διὰ νὰ μὴ παρεκκλίνωμεν πολὺ καὶ τοῦ ἀρχικοῦ ὑποδείγματος :

— Ἀδελφοί, πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν ... τῆς πείνης !...

Ἀκριβῶς εἰπεῖν δὲν εἶνε ἡ ἀπολογία τῶν φόρων, ἀπολογία τοῦ ἐν τῇ διαλυθείσῃ συνόδῳ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ καὶ πρόσκλησις εἰς ἀμεσον ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. Ἀκούσατε: Τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας τίθενται σχεδὸν ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ. Ἡ διαρρύθμισις αὐτῶν θεωρεῖται μᾶλλον κατεπεύγουσα πάσης ἄλλης. Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀποτίσεως πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ἀνελλιπῶς θεωρεῖται ἀπαραίτητος. Ὁ μόνον διὰ θυσῶν ἀπὸ μέρους τοῦ λαοῦ, βαρειῶν ὅσῳ καὶ ἀναγκαῶν, κανονισμὸς αὐτῶν κρίνεται ἀναπόδραστος. Δηλαδὴ τὸ περίφημον πρόγραμμα τῶν Δώδεκα: *« Ἄνευ νέων δανείων, ἀνευ πτωχεύσεως . . . ἀλλὰ: ἀνευ τοῦ τρίτου ἀνευ. Μετὰ φόρων καὶ πάλιν φόρων καὶ μόνον φόρων. »*

Ὑπὸ πᾶσαν ὁμῶς ἄλλην ἐποψίν λόγος πρωτότυπος καὶ ἀξίος προσοχῆς. Τὴν ἐλκύει εὐθὺς ἀπὸ τῆς προκαταρκτικῆς τοῦ παραγράφου. Δεσποσύνη Εὐρεῖα Περιφέρεια, ἓνα κομπλιμέντο: « Ἀσμενος χαιρετίζω ὑμᾶς, ἐντεταλμένους παρὰ τοῦ λαοῦ τὸν καταρτισμὸν νέας βουλευτικῆς περιόδου, ἐξ ἧς καὶ διὰ τὸ ἐγκαινισθὲν σύστημα καὶ διὰ τὸ ἐξαίρετον τῆς ὑπ' αὐτὸ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ἀπεκδέχομαι τὰ βέλτιστα τῆς πατρίδος ».

Συμφωνότατοι. Ἡθελα μόνον νὰ ἤξευρα, θὰ ἦτον ἐπίσης ἐξαίρετος, ἂν ἐστελλεν 105 . . . ἀντιπολιτευομένους ;

Ἡ δευτέρᾳ παράγραφος φέρει χροῖαν οἰκογενειακὴν. Ἐν

αὐτῇ ἐκφράζεται ἡ εὐγνωμοσύνη διὰ τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν πεποιθήσιν τοῦ ἔθνους καὶ τὰ ἐκτελεσθέντα δείγματα τῆς πρὸς αὐτὴν συμπαθείας καὶ γίνεται μνεία τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Διαδόχου καὶ ἀναφέρεται πάλιν ἡ πολυθρύλητος ἐνηλικίωσις. Κύριε Σαρίπολε ! Κύριε Σαρίπολε !

Ἀς τῷ ὀφειλομένῳ χάριτας, διότι μᾶς ἀπήλλαξε καὶ ἀπὸ τὸ κλασικὸν ἐκεῖνο « Αἱ μετὰ τῶν Δυνάμεων σχέσεις μου εἶνε φιλικαί. » Ἐν αὐτῷ ἡ φράσις μεταρρυθμίζεται εἰς: « Αἱ πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν σχέσεις τοῦ κράτους εἶνε ὁμαλαί. »

Ποῖος νὰ τὰς ἱσοπέδωσεν ἄρα γε;

Νὰ συνειργάσθῃ τάχα καὶ εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν αὐτὴν ἡ μετενεχθεῖσα πρὸς ἐκλογὴν τοῦ κ. Λομβάρδου εἰς Ζάκυνθον μηχανή ;

Λέγεται ὅτι μετὰ τὴν τηλεγράφησιν τῆς ἀνωτέρω παραγράφου εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, ἄτινα τόσον εἶχον συνταραχθῇ ἐκ τοῦ τελευταίου λόγου τοῦ Βίσμαρκ, ὅλα τὰ χρεώγραφα ὑψώθησαν καὶ πᾶς φόβος περὶ προσεχῶν περιπλοκῶν ἐξέλιπεν.

Ἐπειτα ἔρχονται αἱ περὶ τῶν οἰκονομικῶν περίοδοι. Δι' αὐτῶν ζητοῦνται πάλιν αἱ αἰώνια θυσίαι, αἵτινες χαρακτηρίζονται βαρεῖαι μὲν ἀλλ' ἀναγκαῖαι. Προφανῶς, οἱ συντάξαντες τὸν λόγον, ἂν ὅχι ἄλλο, δὲν στεροῦνται τοῦλάχιστον εἰλικρινείας.

Τὸ κακὸν εἶνε ὅτι αἱ ἐκάστοτε ζητούμεναι αὗται θυσίαι συνεπάγονται νέας, καὶ αὗται ἄλλας, καὶ αἱ ἄλλαι αὗται νέας πάλιν ἄλλας. Μόνη ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ ἔμεινε χωρὶς νὰ ζητηθῇ ἕως τὸρα. Ὑπάρχουν ὁμῶς ἐλπίδες καὶ δι' αὐτήν. Τὸ δὲ περίεργον εἶνε ὅτι εἰς μὲν τὰς θυσίας, ὅς προσέφερον συνήθως οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοι ἡμῶν, ἄλλως ἢ ὁ προσφέρων τὴν θυσίαν καὶ ἄλλο τὸ θῦμα. Ἀλλ' εἰς τὰς ζητούμενας συγχρόνους καὶ ὁ προσφέρων τὰς θυσίας καὶ τὸ θῦμα εἶνε ὁ αὐτός.

Ἐν συνόλῳ, λόγος ἀπειλητικώτατος. Μεταφραζόμενος εἰς τὴν καθομιλουμένην σημαίνει: Προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1887 (μὴ ψηφισθεὶς) 95 ἑκατομμύρια. Προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1888 - 100 ἑκατομμύρια (crescendo). Προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1889 (ἂν τὸ σύστημα τῆς εὐρείας περιφερείας ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ ἐξαίρετον) 120 ἑκατομμύρια. Καὶ οὕτω καθεξῆς.

Καὶ περὶ χαρίτων τίποτε ; Καὶ περὶ παρασῆμων τίποτε ; Καὶ περὶ δημάρχων τίποτε ;

Κράκ